

Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet

Dato: 02.03.2015

Saksnummer: 14/20383-6

Journalnummer: 17636/15

Deres referanse:

NY ADOPSJONSLOV - HØRINGSUTTALELSE

Forslag til «Ny adopsjonslov» ble behandlet i Stavanger formannskap 26.02.15.

Det ble gjort følgende enstemmig vedtak:

Høringsuttalelse

Kommunalstyret for levekår-AU gir sin tilslutning til høringsuttalelse knyttet til ny adopsjonslov, slik det fremgår av denne saken, med tillegg i §12 og tilleggspunkt e) til § 33:

Stavanger kommune ser positivt på at en lov som handler om barn starter med en oppsummering som er rettet mot barn og unge. Språket i denne oppsummeringen er forståelig og forklarende for alle aldersgrupper. Stavanger kommune støtter i all vesentlighet utvalgets forslag, men ønsker å komme med følgende merknader:

§7 Det er vanskelig å se hvordan det er til barnets beste og med utgangspunkt i barnets behov, at en person uten rettslig handleevne på det personlige området skal bli barnets forelder. Utvalget forutsetter at søkers verge samtykker til adopsjonen. Det kan framstå at søker ved en slik adopsjon skal være forelder kun i navnet.

§8 Ansvarsforholdet mellom den kommunale barneverntjenesten og Barne-, ungdoms- og familieetaten når det gjelder innhenting av barnets samtykke til adopsjon bør presiseres. På bakgrunn av at den kommunale barneverntjenesten ved fosterbarns adopsjoner er part i saken, vil det være mer hensiktsmessig at andre etater enn barneverntjenesten innhenter samtykket fra barnet. Det bør være Barne-, ungdoms- og familieetaten sitt ansvar å innhente barnets samtykke i alle typer adopsjon hvor samtykke er nødvendig, og at det kan bes om bistand fra for eksempel Barnas Hus, helsesøster, barnehagepersonell eller lærer.

§12 Det naturlige må være at den etaten som skriver utredningen i forbindelse med søknad om stebarnadopsjon, også snakker med og hører barnet. Det vil være

Postadresse

Postboks 8001, 4068 Stavanger

Besøksadresse

Arne Rettedals gate 12

Telefon 04005

postmottak.oppvekst@stavanger.kommune.no

www.stavanger.kommune.no

Org.nr. NO 964 965 226

vanskeligere og mer krevende å snakke med barnet, dersom man ikke også har snakket med foreldre og skaffet seg en samlet innsikt i familien. Dagens ansvar for utredningsansvar videreføres. Stavanger kommune anbefaler ikke å flytte utredningsansvaret for adopsjonssaker fra kommunen til Bufetat fra 1. februar 2015. Det spørsmålet må sees i sammenheng med kommunereformen og ansvarsoverføring til kommunene. Tidspunkt for eventuell flytting av utredningsansvaret avventes for større kommuner inntil ansvarsoverføringen er avklart.

§16 Stavanger kommune støtter forslaget, men er kritiske til at personer som er fratatt rettslig handleevne på det personlige området gis anledning til å adoptere, selv om det er et sterkt følelsesmessig bånd mellom søker og barnet

§30 Det vil måtte følge ressurser med dersom helsesøstrene skal ha denne oppgaven.

§33 Tillatelse til å drive adopsjonsformidling (driftstillatelse)

Gjeldende adopsjonslov har i § 16d nærmere regler om adopsjonsorganisasjonene og vilkårene

for å få tillatelse. I tillegg har departementet gitt nærmere forskrifter (30. november 1999 nr. 1195).

I praksis skiller adopsjonsmyndighetene mellom generell godkjenning til å opptre som adopsjonsorganisasjon og formidlingstillatelse til å opptre i konkrete land, men begge deler er regulert av gjeldende § 16d. Lovutkastet bygger på en todeling mellom tillatelse til å drive en adopsjonsorganisasjon (driftstillatelse etter utkastet til § 33) og tillatelse til å formidle barn fra konkrete land (formidlingstillatelse etter utkastet til § 34). Kompetanse til å gi tillatelse til å være adopsjonsorganisasjon er lagt til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Direktoratet må på bakgrunn av en skjønnsmessig vurdering avgjøre om en konkret organisasjon skal få tillatelse. Per i dag opererer tre adopsjonsorganisasjoner i Norge. I praksis er spørsmålet derfor om disse skal få fortsatt tillatelse, men vilkårene må også være innrettet mot eventuelle organisasjoner under oppstart.

Tillatelsen skal være tidsbegrenset.

I bokstav a)– d) setter lovutkastet opp minstekrav for å få tillatelse.

Disse kravene er en videreføring av de kravene som i dag følger av § 16d med tilhørende forskrift,

men med noen språklige justeringer. Nærmere krav til adopsjonsorganisasjoner

(«accredited

bodies») følger også av Haagkonvensjonen, se bl.a. artikkel 11, og flere av

formuleringene i gjeldende

lov/forskrift og lovutkastet er inspirert av ordvalget i konvensjonen.

Etter bokstav a) må organisasjonen ha adopsjon som hovedformål. Kravet utelukker ikke at adopsjonen også driver bistandsarbeid, men denne delen må altså være underordnet adopsjonsvirksomheten.

Etter bokstav b) må organisasjonen arbeide for barnets beste (gjeldende lov og forskrift bruker den tidligere betegnelsen «til gagn for barnet»).

Bokstav c) stiller krav til kvalifikasjonene til leder og de ansatte, og ordvalget er inspirert av Haagkonvensjonen artikkel 11 bokstav b) («være ledet og bemannet av personer som ved sin etiske standard og ved sin utdannelse eller erfaring er kvalifisert til å arbeide med internasjonale adopsjoner»).

Bokstav d) stiller krav om at organisasjonen ikke må ha økonomisk vinning som formål, jf. også Haagkonvensjonen artikkel 11 bokstav a). Bestemmelsen er en videreføring av barnets beste som hovedformål, og skal sikre at hensynet til barnet og ikke økonomisk gevinst skal være førende for driften. Utkastet til § 33 annet ledd gir departementet fullmakt til å fastsette nærmere regler om hvilke krav som kan stilles til organisasjonen, organisasjonens virksomhet og avvikling av organisasjonen. Bestemmelsen er en videreføring av gjeldende lov § 16d tredje ledd.

Bokstav e) Det utarbeides gode tilstrekkelige statlige tilsynsordninger overfor organisasjoner som er godkjent for adopsjonsformidling.

§43 Det vil bli ekstra krevende å innhente opplysninger fra søkere kommunen selv ikke har intervjuet i forbindelse med sosialrapporten og mener derfor at den etaten som utreder søkerne også innhenter flere opplysninger der det blir nødvendig.

Andre forhold

Det er ikke rimelig at Barne-, ungdoms- og familieetaten og direktoratet skal tilføres ressurser på bakgrunn av nye oppgaver samtidig som det gis anledning til å delegerer oppgavene til andre etater. Stavanger kommune ber om at det presiseres at det er regionene og direktoratet som har ansvaret for all saksbehandling knyttet til alle typer adopsjon med unntak av adopsjon som gjelder barn som er under omsorg av barneverntjenesten. Dette både av hensyn til ressurser, men også på bakgrunn av en praksis med utstrakt mulighet for delegering som utvalget foreslår kan føre til ulik saksbehandling fra sak til sak og region til region.

Det er viktig at det bygges opp en kompetanse hos de regionale Barne-, ungdoms- og familieetatene og hos Barne-, ungdoms- og familie direktoratet som kommer alle parter i alle saker angående adopsjon til gode. Det gjøres best ved at direktoratet og regionene i Barne-, ungdoms- og familieetat har et helhetlig ansvar for adopsjoner i Norge, med unntak av adopsjon av fosterbarn.

Med hilsen

Per Haarr
direktør

Mona Kopperstad
fagsjef

Mona Kopperstad
saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.